

MARIESTAD

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Folkhälsorådets Verksamhetsplan 2011

Sammanfattning

I Mariestads kommun pågår ett aktivt folkhälsoarbete som stämmer väl in med de riktlinjer som förespråkas på nationell och regional nivå. Med utgångspunkt från den enskildes ansvar för sin hälsa, utgör basen för folkhälsoarbetet det lokala arbetet med ordinarie verksamhet i kommunen och primärvården.

Målet med folkhälsoarbetet i Mariestads kommun är ”Friska och trygga kommuninvånare med den bästa livskvalitén. Folkhälsoarbetet utgår från den nationella målsättningen ”Att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Folkhälsoarbetet i Mariestads kommun är riktat till hela befolkningen men Folkhälsorådet kommer att även detta år att **prioritera målgruppen barn och ungdomar** med fokus på psykisk hälsa för ett långsiktigt folkhälsoarbete

Samtliga 11 målområden ligger till grund för folkhälsoarbetet i Mariestads kommun 2011. Men följande fyra målområden är prioriterade:

- Miljöer och produkter
- Fysisk aktivitet
- Matvanor och livsmedel
- Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Årets verksamhetsplan utgår ifrån Folkhälsoplan 2007-2010 och ”Behovsunderlag Skaraborg 2010”. Eventuellt kan verksamhetsplanen revideras utifrån den nya folkhälsoplanen för 2011-2014.

Inledning

I Mariestad finns sedan flera år ett Folkhälsoråd som är ett samverkansorgan mellan Maristads kommun och Västra Götalandsregionen, Hälso- och sjukvårdsnämnd Östra Skaraborg. Genom att samverka och samfinansiera kan folkhälsoarbetet förstärkas och utvecklas.

Folkhälsofrågorna berör alla samhällssektorer och alla nivåer i samhället. Med utgångspunkt från den enskildes ansvar för sin hälsa, är basen i det gemensamma folkhälsoarbetet den ordinarie verksamheten inom kommunen och primärvården. Till detta krävs även samverkan med många olika aktörer såsom föreningar, studieförbund, polis, försäkringskassa, arbetsförmedling, m fl.

Hälsans bestämningsfaktorer

"Illustration Smartdesign AB"

Nationella folkhälsomål

Det övergripande folkhälsomålet är ”att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”. Barn och unga samt äldre är särskilt angelägna målgrupper för det hälsofrämjandet folkhälsoarbetet. Utgångspunkt för folkhälsoarbete är Sveriges riksdags beslut om ett nationellt övergripande folkhälsomål med tillhörande elva målområde. Målområdena är: 1. Delaktighet och inflytande i samhället; 2. Ekonomiska och sociala förutsättningar; 3. Barns och ungas uppväxtvillkor; 4. Hälsa i arbetslivet; 5. Miljöer och produkter; 6. Hälsofrämjande hälso- och sjukvård; 7. Skydd mot smittspridning; 8. Sexualitet och reproduktiv hälsa; 9. Fysisk aktivitet; 10. Matvanor och livsmedel; 11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel.”

Vision Västra Götaland – Det goda livet

Visionen ”Det goda livet” är framtagen i samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna genom de fyra kommunförbunden. Grunden i visionen är ”Det goda livet” som står för en god hälsa, arbete och utbildning, ”trygghet”, gemenskap och delaktighet i samhällslivet, en god miljö där de förnybara systemen värnas, möta behoven hos barn och ungdomar, en uthållig tillväxt och ett rikt kulturliv. Hälsa är ett av fem fokusområden som prioriteras

Folkhälsopolitisk policy Västra Götaland har en hälsofrämjande inriktning som anger utmaningar för folkhälsoarbetet: jämlika och jämställda livsvillkor, trygga och goda uppväxt villkor, livslångt lärande, ökat arbetsdeltagande, åldrande med livskvalitet, goda levnadsvanor.

Strategiskplan för folkhälsoarbetet Skaraborg anger viktiga områden att utveckla för att nå målet ”Invånarna i Skaraborg ska ha bästa hälsa i Sverige år 2020”.

Organisation

Folkhälsoråd

Folkhälsorådet är ett samverkansorgan mellan Mariestads kommun och Västra Götalandsregionen, vars syfte är att initiera, utveckla och samordna det tvärssektoriella folkhälsoarbetet.

Folkhälsorådet ska bestå av nio ledamöter varav Hälso- och sjukvårdsnämnden Östra Skaraborg utser två ledamöter. Kommunstyrelsen utser tre ledamöter varav kommunstyrelsens ordförande även ska vara ordförande i folkhälsorådet. Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden utser respektive nämnds ordförande samt vice ordförande till ledamöter.

Ledamöter till folkhälsorådet utses av nämnderna i början av varje ny mandatperiod. Personerna som kommer att representera nämnderna kommande mandatperiod utses i början av år 2011.

Ledningsgrupp

Folkhälsorådets ledningsgrupp, fungerar som en länk mellan politiker och tjänstemän i folkhälsofrågor. Syftet med ledningsgruppen är att förbättra samverkan mellan kommunala förvaltningar och primärvård. Gruppen verkar också för att skapa samverkan med andra aktörer inom t.ex. näringsliv, föreningar och andra frivilligorganisationer.

Lennart Bergqvist	Kommunchef, Kommunledningskontoret
Eva-Lotta Lindskog	Socialchef, Socialförvaltningen
Johan Harryson	Barn- och utbildningschef
Lars Ståring	Utvecklingsledare, Barn- och utbildningskontoret
Claes-Göran Crommert	Utvecklingsstrateg, Kommunledningskontoret
Eva Liedholm	Chef, Barn- och ungdomsenheten, Mariestads Vårdcentral
Gunilla Carlsson	Folkhälsoplanerare, Folkhälsoenheten

En säker och trygg kommun / Safe Community

Mariestad bedriver sedan länge ett systematiskt skadeförebyggande arbete och utnämndes 1999 till En Säker och trygg kommun enligt Världshälsoorganisationens (WHO) kriterier. Hösten 2008 återutnämndes Mariestads kommun som ”En Säker och trygg kommun / Safe Community”.

1. En infrastruktur baserad på kommuninvånarnas deltagande och samarbete, ledd av en tvärssektoriell grupp som är ansvarig för främjande av säkerhet i kommunen.
2. Långsiktiga, varaktiga program omfattande båda könen och alla åldrar, miljöer och situationer.
3. Program som riktas mot högriskgrupper, miljöer samt program som främjar säkerhet för utsatta grupper.
4. Program som dokumenterar skadors frekvens och orsaker.
5. Utvärdering för att bedöma programmets processer och effekten av förändringar.
6. Fortgående deltagande i nationella och internationella ”Safe Community” nätverk.

Styrgruppens medlemmar:

Claes-Göran Crommert	Ordförande
Christina Djäken	Barn- och ungdomssäkerhet
Erling Zimmerlund	Brottsförebyggande arbete
Stefan Aleniusson	Brottsförebyggande rådet Mariestad & Töreboda
Eva Berdenius	Lokala trafiksäkerhetsrådet
Stefan Lundberg	Sjö- och issäkerhet
Carina Gustafsson	Äldresäkerhet
Lena Järpsjö	Säker och trygg arbetsplats
Anette Johansson	Olycksfällan, Medborgarkontoret
Gunilla Carlsson	folkhälsoplanerare/Idrottsskador

Uppföljning

Folkhälsorådet följer varje år upp genomförda aktiviteter inom de olika målområdena och budget utifrån verksamhetsplanen. Verksamheten redovisas i Folkhälsorådets verksamhetsberättelse för 2011 till Hälso- och sjukvårdsnämnden Östra och kommunstyrelsen tillhanda senaste den sista februari 2012.

Kommunen har också tagit fram ett Välfärdsbokslut för att underlätta planering och uppföljning av kommunal verksamhet utifrån ett välfärdsperspektiv. Folkhälsoläget i kommunen kartläggs också i behovsunderlag Skaraborg, där kommunen jämförs med övriga kommuner i skaraborg och inom Västra Götalandsregionen. Ett antal utvalda nyckeltal från Välfärdsbokslutet uppdateras och redovisas årligen i kommunens årsredovisning.

Verksamhet 2011

Målet med folkhälsoarbetet i Mariestads kommun är ”Friska och trygga kommuninvånare med den bästa livskvalitén. Folkhälsoarbetet utgår från den nationella målsättningen ”Att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Folkhälsoarbetet i Mariestads kommun är riktat till hela befolkningen men Folkhälsorådet kommer att även detta år att **prioritera målgruppen barn och ungdomar** med fokus på psykisk hälsa för ett långsiktigt folkhälsoarbete

Samtliga 11 målområden ligger till grund för folkhälsoarbetet i Mariestads kommun 2011. Men följande fyra målområden är prioriterade:

- Miljöer och produkter
- Fysisk aktivitet
- Matvanor och livsmedel
- Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Årets verksamhetsplan utgår ifrån Folkhälsoplan 2007-2010 och ”Behovsunderlag Skaraborg 2010”. Eventuellt kan verksamhetsplanen revideras utifrån den nya folkhälsoplanen för 2011-2014.

Från och med januari 2009 finns ett förlängt avtal gällande lokalt folkhälsoarbete i Mariestads kommun mellan kommunen och Hälso- och sjukvårdsnämnd Östra Skaraborg. Avtalet gäller för åren 2009-2011. Avtalet kommer att revideras under 2011.

”Att skapa samhälliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”

Vision

- *Friska och trygga kommuninvånare med den bästa livskvalitén*
-

Utveckling av en hälsofrämjande kommun

För att bedriva ett framgångsrikt folkhälsoarbete måste kunskapsnivån gällande folkhälsofrågor ligga på en hög nivå bland politiker och tjänstemän inom kommunen.

Verksamhetsmål

- Stödja och medverka till utvecklingen av en hälsofrämjande kommun
- Gemensam utbildningsdag med Folkhälsoråden i Töreboda och Gullspångs kommuner
- Fortbildning till folkhälsorådets ledamöter och kommunens tjänstemän för ökad kunskap om individens hälsa, folkhälsa och folkhälsoarbete genom konferenser och kurser.
- Implementera ett hälsofrämjande tankesätt i nämnder och förvaltningar i kommunen.
- Marknadsföring av folkhälsa
- Revidering av folkhälsoplan 2007-2010

Samverkan:

Folkhälsorådet i samråd med kommunledningen

Utveckling av nya folkhälsoinsatser

Stimulera och utveckla nya folkhälsoinsatser i Mariestad som syftar till att främja ökad fysisk aktivitet och goda matvanor i hela eller delar av befolkningen eller insatser som syftar till att skjuta upp debuten för tobaks- och alkoholbruk bland tonåringar. Insatserna skall uppfylla nedanstående kriterier samt bör komplettera pågående folkhälsoarbete som bedrivs inom respektive område. Folkhälsoråden och kommunerna i Skaraborg har beslutat att fokusera på ett gemensamt arbete för att främja psykisk hälsa. Nya lokala insatser kan därför också syfta till att utveckla arbetet med att främja befolkningens psykiska hälsa.

Kriterier:

- Insatsen skall vara riktad till hela befolkningen, alternativt till folkhälsorådets prioriterade målgrupp, barn och ungdomar.
- Aktiviteten skall ha ett tydligt syfte och mål som leder till ökad hälsa/minskad ohälsa
- Folkhälsoinsatsen skall följas upp genom en utvärdering
- Insatsen skall på sikt integreras i den ordinarie verksamheten

Samverkan:

Folkhälsoplaneraren i samråd med ansvarig verksamhet/förening

Kultur och Hälsa

Vi vet att vi behöver motionera och äta rätt men att hjärnans behov och förmåga till stimulans är inte lika känt. Den som är aktiv, stimulerad och delaktig i samhället mår bättre än andra. Sedan flera år tillbaka arrangeras föreläsningsserien "Livsstil och hälsa" i samverkan med studieförbunden.

Verksamhetsmål:

- Utveckla området kultur och hälsa ur ett hälsofrämjande perspektiv
- Utveckla samverkans strategier med studieförbunden genom ett rådslag

Samverkan:

Kultur- och fritidsförvaltningen i Mariestad, folkhälsoråden i Mariestad, Töreboda och Gullspång samt studieförbunden Studieförbundet, SISU, Sensus, NBV, Bilda, Medborgarskolan, ABF och Vuxenskolan.

Fokusområde i Skaraborg "Det goda livet"

Arbete med fokusområden är en del i nu gällande folkhälsoavtal mellan hälso- och sjukvårdsnämnderna Östra och Västra Skaraborg och kommunerna i Skaraborg. Folkhälsorådet avsätter en krona per invånare till arbete med ett gemensamt fokusområde som övriga kommuner i Skaraborg. Med ett medvetet och kraftfullt samarbete kring prioriterade fokusområden (områden eller befolkningsgrupp) avser kommunerna och hälso- och sjukvårdsnämnderna att ytterligare förstärka och utveckla samarbetet inom folkhälsoområdet.

Verksamhetsmål:

- Samverka kring en gemensam konferens i Skaraborg på temat psykisk hälsa för att öka kunskapen i vad som skapar förutsättningar för en god psykisk hälsa.

Samverkan:

Folkhälsoråden i kommunerna i Skaraborg och Västra Götalandsregionen

Psykisk hälsa - förebygga suicid

Arbete med psykisk hälsa att förebygga suicid påbörjades 2009. Under 2010 har en gemensam arbetsgrupp för Mariestad, Töreboda och Gullspåns kommuner startat.

Syftet är att skapa medvetenhet hos olika yrkesgrupper för att kunna upptäcka tidiga signaler på psykisk ohälsa och suicid. Detta genom att erbjuda utbildningsdagar inom metoden psykisk livräddning.

Verksamhetsmål:

- Öka förståelsen och kunskapen kring psykisk ohälsa och suicid i första hand för personal som möter barn och ungdomar.

Samverkan:

Mariestad, Töreboda och Gullspåns kommuner i samverkan utifrån den gemensamma arbetsgruppen mot psykisk ohälsa och suicid.

Stödja utvecklingen av familjecentralen "Pärlans" verksamhet

Familjecentralens målsättning är att skapa förutsättningar för en gynnsam utveckling hos barn och vara tillgänglig för alla barnfamiljer i Mariestad. Verksamheten syftar till att vara en mötesplats där allehanda tjänster erbjuds som är av betydelse för barns och föräldrars hälsa och välbefinnande. Ytterligare ett syfte är att familjecentralen ska knyta samman alla de myndigheter som arbetar med barn och deras familjer. Därmed kan familjerna erbjudas ett mer sammanhållet och kompetent stöd. Helhetssyn är ett nyckelbegrepp, verksamheten skall vara hälsofrämjande, stödjande, generell och tidigt förebyggande.

Verksamhetsmål:

- Stödja utvecklingen av samverkan mellan yrkesgrupperna på familjecentralen och med andra aktörer.
- Utveckla och erbjuda mer stöd till föräldrarna i sin föräldraroll.

Samverkan:

Familjecentralens olika yrkesgrupper och verksamheter.

Stödja utvecklingen av föräldrastöd

Föräldrar är de viktigaste personerna i varje barns liv. De ska ha möjlighet till stöd från samhället i sin viktiga uppgift. Många problem kan förebyggas genom att man tidigt får hjälp och stöd i sin föräldraroll genom att pedagoger, socionomer och annan personal med hjälp av sitt förhållningssätt och särskilda program visar på hjälpsamma alternativ att möta barnen.

Målsättning är att genom ett brett föräldrastöd och riktad fortbildning och stöd till dem som arbetar med barn, förebygga otrygghet och psykisk ohälsa bland barn och ungdomar.

Verksamhetsmål:

- Stödja utveckling av generellt föräldrastöd

Samverkan:

Barn- och utbildningsförvaltningen, Socialtjänsten, Polisen, Primärvården, studieförbund.

Hälsofrämjande skolutveckling

Skolan/förskolan är en viktig arena för kommunens hälsofrämjande arbete. För att underlätta ett mer samlat grepp kring skolornas hälsofrämjande arbete erbjuder folkhälsorådet samtliga skolor/förskolor i Mariestads kommun en möjlighet att söka utvecklingsmedel till hälsofrämjande skolutvecklingsprojekt som syftar till att långsiktigt främja elevernas och fysiska och psykiska hälsa.

Verksamhetsmål:

- Stödja utvecklingen av skolans hälsoundervisning
- Främja fysisk aktivitet och goda matvanor
- Stödja utvecklingen av en god psykosocial miljö i skolan
- Stödja utvecklingen av delaktighet från föräldrar i skolans hälsofrämjande arbete

Samverkan:

Skolan och förskolan i samråd med folkhälsorådet

Miljöer och produkter

Långsiktiga mål

- *Fortsatt utveckling av det skadeförebyggande arbetet enligt kriterierna för en Säker och trygg kommun.*
 - *Minska antalet skador bland alla åldersgrupper, miljöer och situationer.*
 - *Skapa delaktighet i kommunens säkerhets- och trygghetsfrämjande arbete.*
 - *Utveckla kommunens parker/gröna utemiljöer.**
 - *Utveckla säkra och stimulerande lek- eller mötesplatser för alla åldrar.**
-

En Säker och Trygg kommun

Skador och olyckor är ett stort folkhälsoproblem i Sverige. Årligen orsakar skador och olyckor ett stort personligt lidande för många samhällsmedborgare samt kostnader för samhället. Mariestad bedriver sedan länge ett systematiskt skadeförebyggande arbete och utnämndes 1999 till en Säker och trygg kommun (återutnämning 2008).

Verksamhetsmål:

- Fortsätta koordinera och vidareutveckla arbetet samt verka för ett fortsatt engagemang inom Primärvården, kommuns verksamheter, förenings- och näringslivet.

Samverkan:

Styrgruppen för ”En säker och trygg kommun” I styrgruppen ingår representanter från arbetsgrupperna: barnsäkerhet, brottsförebyggande arbete, idrottsskador, LOTS, sjö- och issäkerhet, säker och trygg arbetsplats, olycksfällan samt äldresäkerhet.

Brottsförebyggande arbete

Brottsförebyggande rådet i Töreboda och Mariestad är en tvärsektoriell arbetsgrupp med representanter från Polis, Kriminalvården, Socialförvaltning, Barn- och utbildningsförvaltningen, Kommunalteknik MTG, Näringslivet, Bostadsbolag och kommunledningskontoret. Organisatoriskt lyder det brottsförebyggande rådet under folkhälsoråden i de två kommunerna. En styrgrupp är tillsatt som består av två ledamöter från respektive folkhälsoråd, denna styrgrupp fungerar som en länk mellan folkhälsoråden och arbetsgruppen.

Verksamhetsmål:

- Mariestad och Törebodas kommuner ska upplevas som säkra och trygga.
- Verka för trygghetsskapande åtgärder.
- Regelbundet följa brottsstatistiken.
- Verka för att medborgare i Mariestads och Töreboda ska bli delaktiga i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.
- Arbeta enligt samverkansavtalet kommun och polis i brottsförebyggande arbete.

För mer information se ”Verksamhetsplan för Mariestads och Törebodas gemensamma brottsförebyggande råd 2011

Fysisk aktivitet

Långsiktiga mål

- *Samtliga elever inom för- och grundskola skall erbjudas minst 30 minuters daglig fysisk aktivitet.**
 - *Utveckla skolmiljöer som inbjuder till spontan fysisk aktivitet eller lek.**
 - *Utveckla insatser som stimulerar fysisk aktivitet bland barn, ungdomar och vuxna i anknytning till skola eller arbete.*
 - *Upprustning av befintliga motionsspår, anläggningar, lekplatser och parker.**
-

Rörelseglädje och fysisk aktivitet

Regelbunden fysisk aktivitet är förknippad med en rad positiva hälsoeffekter. Ett långsiktigt arbete för att öka den fysiska aktiviteten bland grupper som idag inte når upp till rekommenderad ”dos” fysisk aktivitet är därför ett prioriterat område.

Verksamhetsmål:

- Projektet ”Trampa och gå - Ställ bilen och cykla eller gå istället”
- Delta i nationella uppmärksamhetsveckan kring matvanor och fysisk aktivitet – Ett friskare Sverige 2011. Veckan genomförs 9–15 maj
- Skapa förutsättningar för fysisk aktivitet genom samverkan med föreningar
- Utveckla fysisk aktivitet inom ramen för hälsofrämjande skolutveckling
- Stödja utvecklingen av miljöer som stimulerar till rörelse och fysisk aktivitet

Samverkan:

Folkhälsorådet i samverkan med skolor, ungdomsmottagningen föreningar mfl. Projektet ”Trampa och gå” genomförs i samverkan med Agenda 21, Energi- och klimatrådgivningen, Tekniska förvaltningen i Mariestad, Töreboda och Gullspångs kommuner.

* = sker inom ramen för ordinarie verksamhet:

- Skolan utreder möjligheten att erbjuda 30 minuters daglig fysisk aktivitet.
- Lekytor, befintliga lokala anläggningar och närliggande naturområden används i skolans verksamhet både på lektionstid och på raster.
- Samverkan mellan skola och tekniska kontoret kring kontroll, upprustning och utveckling av skolornas lek- och utemiljöer.
- Konkretisering av framtida investeringar som rör parker/grönområden, lekplatser etc.

Matvanor och livsmedel

Långsiktiga mål

- *Ge stöd och information till blivande och nyblivna föräldrar om kost/matvanor*
 - *Förebygga övervikt och fetma bland barn och ungdomar.*
 - *God tandhälsa bland alla kommuninvånare.*
-

Goda matvanor för barn och ungdomar

Skolan har goda möjligheter att på ett positivt och naturligt sätt främja goda matvanor bland barn och ungdomar.

Verksamhetsmål:

- Stödja utvecklingen av skolmåltidsverksamheten genom deltagande i skolmatsakademin
- Arrangera en livsstilsdag för samtliga elever i åk 8
- Samverkan i nätverket ”Goda matvanor”

Samverkan:

Folktandvården, primärvårdens dietist, ungdomsmottagningen, Livsstilmottagningen, skolan, föräldraföreningar och övriga föreningar.

Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Långsiktiga mål

- *Minska andelen gravida kvinnor som röker.*
 - *Minska andelen ungdomar under 18 år som använder tobak.*
 - *Minska andelen ungdomar under 18 år som regelbundet dricker alkohol.*
 - *Fortsatt arbete med studiecirkelarna ”Att våga se – att bry sig”.*
 - *Utveckla ytterligare förebyggande insatser för att senarelägga alkoholdebuten bland ungdomar.*
-

Alkohol- och drogförebyggande arbete

Hälso- och drogvaneundersökningar har genomförts vid tre tillfällen, år 2002, 2005 och 2008. Undersökningarna ger en bild av ungdomarnas tobaks- och alkoholvanor samt attityd till droger.

Verksamhetsmål.

- Utveckla nätverk och drogförebyggande arbetet med ungdomar genom nätverket FÖDAS (Förvaltnings Övergripande Drog- och Alkohol samverkan)
- Genomföra en hälso- och drogvaneundersökning i åk 9
- Tobaksförebyggande arbete i skolan för att minska tobaksbruket bland högstadiel elever.
- Stödja föreningar som arbetar för att engagera föräldrar och andra vuxna i frågor som rör alkohol, narkotika och tobak.

Samverkan:

Socialtjänsten, polisen, folkhälsoenheten, skolan, skolhälsovården, Familjecentralen, Studieförbundet, föreningar mfl.

Budget

Intäkter:

Kommunstyrelsen i Mariestads kommun samt Hälso- och sjukvårdsnämnden Östra Skaraborg satsar vardera 10 kr/invånare. Folkhälsorådets totala budget är 478 000 kronor.

Folkhälsoplanerarens tjänst finansieras av Hälso- och sjukvårdsnämnden Östra Skaraborg.

Övergripande hälsofrämjande arbete

Utveckling av en hälsofrämjande kommun 15.000

Utveckling av nya folkhälsoinsatser 85.000

Kultur och Hälsa 20.000

Fokusområde Skaraborg ”Det goda livet” 24.000

Psykisk hälsa - förebygga suicid 30.000

Stödja utvecklingen av familjecentralen ”PärLAN” 30.000

Stödja utvecklingen av föräldrastöd 10.000

Hälsofrämjande skolutveckling 50.000

Miljöer och produkter

En säker och trygg kommun 30.000

Brottsförebyggande arbete 24.000

Fysisk aktivitet

Rörelseglädje och fysisk aktivitet 40 000

Matvanor och livsmedel

Goda matvanor för barn och ungdomar 40.000

Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Alkohol- och drogförebyggande arbete 80.000

SUMMA 478.000